

Protocol vaststellen bestemmingscollectes / incidentele giften

Inleiding

Dit protocol is bedoeld om keuzes van goede doelen, bij bestemmingscollectes en incidentele giften, eenvoudiger te maken.

Enerzijds gaat het om doelen die door gemeenteleden of derden worden aangedragen. Dit zijn heel diverse doelen en het geld wordt uit de begroting gehaald of het wordt een bestemmingscollecte. Er is behoefte aan concrete richtlijnen en hulpmiddelen, om binnen het beleid van de kerk en diaconie te blijven handelen maar ook om elke vorm van belangenverstrengeling of voorkeursbehandeling tegen te gaan en op die manier het vertrouwen van de gemeente niet te verliezen.

Anderzijds gaat het om doelen die voor bestemmingscollectes gekozen worden zonder dat ze zijn aangedragen door leden of derden. De Heilig Avondmaal- en ACD-collectes. Hiervoor wordt ieder jaar weer een reeks doelen benoemd. Naast de hierboven genoemde argumenten geldt hier ook dat we niet in herhaling willen vallen, waardoor we steeds weer nieuwe keuzes voor 'goede doelen' moeten maken. Ook hierbij dus de behoefte aan richtlijnen.

Omdat dit protocol in lijn moet zijn met het beleid van de kerk en van de diaconie gaan we hieronder eerst even in op wat daarin te vinden is. Vervolgens worden de richtlijnen beschreven die we gaan hanteren bij de keuzes voor 'goede doelen'. Stap voor stap kaderen we de vele mogelijkheden en geven aan welke vragen daarbij gesteld moeten worden. Aan het einde kunnen we een meer onderbouwde keuze maken mbt het opnemen van een goed doel. Om dat laatste proces nog verder te vergemakkelijken is een processchema toegevoegd als hulpmiddel.

Bestaand Beleid Kerk en Diaconie

In de missie van onze kerk staat onder andere dat we aandacht hebben voor de wereld om ons heen. Daarnaast wordt gesproken over omzien naar elkaar. In de visie wordt dit verder uitgewerkt. Daar staat: 'We maken actief deel uit van de samenleving en nemen ook in de plaatselijke gemeenschap onze verantwoordelijkheid. We bieden hulp waar nodig en hebben oog voor een duurzaam gebruik van de schepping.

Hieruit komt naar voren dat we zowel binnen de kerkelijke gemeente als daarbuiten hulp willen bieden waar nodig. Dit kan dus zowel in Sliedrecht, Nederland als de rest van de wereld zijn. Bij onze keuzes laten we duurzaamheid meewegen.

Bij de diaconie wordt in het beleid gesproken over delen wat haar aan gaven geschonken is, helpen waar geen helper is en getuigen van gerechtigheid van God waar onrecht geschiedt. Plaatselijk en wereldwijd. Voorbeelden die worden gegeven zijn: mensen die in armoede leven, dak- en thuislozen, vluchtelingen en een ieder die, op wat voor manier dan ook, in nood verkeert. Maar ook mensen met een beperking en allen, van jong tot oud, die eenzaam zijn. Ook wordt aangegeven dat dit samen met de gemeente wordt gedaan maar ook met andere geloofsgemeenschappen.

Vaststellen van Doelen

De keuzes van goede doelen willen we om alle hierboven genoemde redenen gestructureerd laten verlopen. Daarom is hier een proces voor gemaakt wat bestaat uit drie opeenvolgende stappen.

1. Verdeling over thema's
2. Verdeling over veraf en dichtbij
3. Keuze van organisaties

Individuele aanvragen worden in eerste instantie meegenomen in dit proces en op die manier eventueel opgenomen als collectiedoel (als het rooster al is gemaakt, zou het zelfs een reeds opgenomen doel kunnen vervangen). Voldoet het doel niet in de eerste 2 stappen maar wel in de 3^e stap (dus de organisatie voldoet wel) kan gebruik worden gemaakt van ACD, de ruimte die er is in de begroting of zelfs een aparte collecte benoemen.

Mocht een door een gemeentelid aangedragen doel in alle drie de stappen niet voldoen, dan volgt een afwijzing. Toch kan er in sommige gevallen behoefte zijn om niet volledig voorbij te gaan aan de aanvraag. We kunnen en willen met dit protocol niet altijd 'alles in beton gieten'. Hiervoor bestaat de mogelijkheid om toch tot €100,- toe te zeggen aan doelen.

Hierbij kan ook op een andere manier dan met geld, hulp worden geboden. Bijvoorbeeld door oproepen binnen de gemeente of gebruik te maken van de bankrekening van de diaconie.

In het geval van rampen en acute noodsituaties kan een van te voren vastgesteld doel worden vervangen of uitgesteld.

Stap 1

Verdeling over thema's

In het beleid van de diaconie worden nogal wat thema's genoemd. We zorgen er voor dat na verloop van jaren al deze thema's aandacht hebben gekregen. Dit doen we door zo'n thema voor een heel of een deel van een seizoen te benoemen. Naast het algemene jaarthema van de kerk en diaconie kiezen we dus ook jaarlijks een of meerdere daarbij passende thema('s) voor goede doelen.

Mogelijkheden zijn:

- mensen die in armoede leven (kinderen, tieners en/of jonge ouders)
- dak- en thuislozen
- vluchtelingen
- mensen in nood/vervolging/gevangenschap
- mensen met een beperking
- eenzaamheid

In de praktijk zal er dus 1 keer per jaar op de agenda (1e vergadering van het seizoen) staan welk thema gekozen wordt voor de diaconie en welke thema voor de goede doelen. In de vergadering daarna zal dan op de agenda staan welke goede doelen bij dit thema passen en welke doelen we vervolgens daadwerkelijk kiezen. Bij die keuze wordt stap 3 van dit protocol gebruikt.

Stap 2

Verdeling over veraf en dichtbij

Uit beleid van de kerk en de diaconie komt duidelijk naar voren dat omzien naar elkaar niet beperkt blijft tot de kerkelijke gemeente. Er wordt gesproken over de wereld om ons heen en over de plaatselijke gemeente. Om een handvat te hebben bij de verdeling van de gelden spreken we over drie niveaus: Lokaal/Regionaal, Landelijk en Wereldwijd.

Omdat de opbrengsten van collectes niet op voorhand bekend zijn ligt een sleutel voor verdeling van geldbedragen niet voor de hand. Verdeling van de collectedoelen zorgt meestal voor voldoende spreiding.

Bij te hoge reserves binnen de diaconie worden collecteopbrengsten weleens verhoogd. Bij het bepalen van de hoogte hiervan kan de opbrengst in relatie tot de verdeling over dichtbij en veraf meegenomen worden.

Voor de verdeling over de drie niveaus, houden we over een langere tijd gemeten het volgende aan:

- Lokaal/Regionaal	1/6
- Landelijk	2/6
- Wereldwijd	3/6

Wereldwijde doelen worden gecommuniceerd met het ZWO. Zij kunnen dit weer mee laten wegen bij hun keuzes.

Stap 3

Keuze van organisatie

Nadat in stap 1 en 2 al 'getrechterd' is gaan we dat bij de keuze voor de organisatie verder doen. We gaan er vanuit dat er op dit punt nog steeds voldoende keus is en om tot de definitieve goede doelen te komen gebruiken we volgende criteria voor de organisatie:

- Frequentie
- Transparantie
- Identiteit
- Draagvlak in de gemeente
- Overige geldbronnen
- Duurzaamheid

Frequentie

Hoewel een organisatie best mag terugkeren als goed doel (zeker bij de ACD omdat dit kleinere bedragen zijn), streven we er wel naar om voldoende afwisseling te hebben en niet het gevoel te creëren dat er voorkeuren zijn zonder goede onderbouwing.

Transparantie

Kan worden vastgesteld of en hoeveel van het geld terecht komt bij het doel wat gesteund moet worden? En hoeveel moeite moet daarvoor worden gedaan. Is het antwoord op deze vragen niet naar tevredenheid dan moet niet voor deze organisatie gekozen worden. Met een ANBI status van de overheid kan een groot deel al wel positief beantwoord worden. Deze status is dus wel een voorwaarde.

Hieronder een aantal vragen die gesteld kunnen worden:

- is de aanvrager een rechtspersoon of een individu; is er een verplichting of financiële verantwoording af te leggen?
- is de organisatiestructuur en de verantwoordelijkheid duidelijk? (bij ANBI verplicht)
- zijn er begrotingen en/of (financiële) jaarverslagen? (bij ANBI verplicht)
- is er al voldoende ervaring?
- welk percentage van het geld gaat op aan organisatie- en fondswervingskosten? (bij ANBI verplicht)

Mogelijke vragen over het doel:

- is het doel voldoende duidelijk?
- is het relevant in de omgeving waar het wordt uitgevoerd?
- is het realistisch en haalbaar?
- is er voldoende deskundigheid ter plaatse?
- is het een lokale organisatie, heeft de doelgroep invloed?
- wordt er samengewerkt met andere organisaties of overheden?
- stimuleert het de zelfredzaamheid (hengel of vis)?
- is het doel ingebed in een breder geheel (een school bouwen is alleen zinvol als er leraren zijn)?

Identiteit

Als we de verschillende beleidsnotities als uitgangspunt nemen kunnen we niet stellen dat een 'goed doel' ten gunste moet komen van christenen. Je zou eerder kunnen stellen dat zo'n keuze onrecht zou doen aan het beleid van de kerk.

Maar er wordt in het beleid ook geschreven over 'getuigen van de gerechtigheid van God waar geen gerechtigheid is'. Als we dat met onze hulp willen laten doorklinken, is de keuze voor een organisatie met een christelijke identiteit wel een logische.

Draagvlak in de gemeente

Die voorkeur heeft ook te maken met draagvlak in de gemeente. Onze eigen christelijke identiteit geeft extra draagvlak voor organisaties die dit ook hebben.

Draagvlak kan ook worden versterkt door persoonlijke betrokkenheid van één, meerdere of alle gemeenteleden. Door gemeenteleden aangedragen goede doelen moeten, mits passend in het protocol, dus ook een voorkeur krijgen. Verwar hierbij het doel niet met de organisatie. Is er draagvlak voor een bepaald doel of voor een organisatie?

Mogelijke aanvullende vragen zijn:

- Kunnen we langere tijd enthousiast blijven voor het doel?
- Welke informatie kan hiervoor geleverd worden?
- Zijn de materialen divers genoeg (geschikt voor alle groepen in de gemeente en voor alle kanalen)?
- Kunnen gemeenteleden zelf ook iets doen om bij te dragen?

Overige geldbronnen

In het beleid van de diaconie staat nadrukkelijk dat we helpen waar geen helper is. Dit impliceert ook dat we een voorkeur hebben voor organisaties die nog niet grootschalig worden gesteund. Als de overheid steunt of er zijn grootschalige landelijke collectes dan ligt het niet voor de hand daar nog extra aan bij te dragen (tenzij het landelijke acties betreft in noodsituaties, waar Kerk in Actie onderdeel vanuit maakt). Juist die doelen, initiatieven of organisaties die het moeten hebben van giften zoals die van ons genieten de voorkeur.

Mogelijke vragen zijn:

- Hoeveel is er nodig?
- Hoeveel zullen we ongeveer gaan ophalen?
- Van wie (kerkelijke) en hoeveel komt er nog meer binnen?

Duurzaamheid

In het beleid van de kerk wordt nadrukkelijk vermeld dat we een duurzame gemeente willen zijn. Duurzaam omgaan met de schepping is bijna een Bijbelse opdracht. Bij alle keuzes die we als kerk maken wordt dit meegenomen. Ook bij de keuze van de organisaties voor goede doelen moet dit dus een criteria zijn. Op de website en/of in verslagen of andere publicaties van de organisatie moet dit terug te vinden zijn.

Stroomschema's

Op de volgende pagina's zijn als hulpmiddel stroomschema's opgenomen die ook bovenstaande verhaal weergeven. Er zijn drie schema's

- Eén voor jaarlijks te zetten stappen rondom Thema en doelen HA/ACD
- Eén voor individuele aanvragen
- Eén aparte voor het beoordelen zelf

